

OMSLAG

Het heiligenboek

Alfonsus Maria de Liguori. De advocaat van God Tom Zwaenepoel

Geboren wordt Alfonsus anno 1696 uit adellijke ouders in Marianna bij Napels. Op zestienjarige leeftijd promoveert hij in de rechten en de jongeman werpt zich op als een van de bekendste juristen in zijn geboortestad, tot hij als gevolg van allerlei intriges een belangrijke rechtszaak verliest. We schrijven 1723. Tijdens een bezoek aan een ziekenhuis voor ongeneeslijk zieken verzoekt een 'stem' Alfonsus „de wereld te verlaten” en God te dienen. Hierop staat hij het erfrecht aan zijn broer af. Hij studeert theologie en wordt priester (1726).

Voortaan ontfermt Alfonsus zich over de zielzorg in Napels. Hij geeft catechese, organiseert bezoeken voor zieken, leidt leken op tot zielzorgers. Met Julia Crostarosa richt hij in 1731 de orde van de redemptoristinnen op. Een jaar later ontstaat de congregatie van de Allerheiligste Verlosser (redemptoristen). Na 25 jaar staat Alfonsus vanwege gezondheidsproblemen de leiding af en begint hij brieven en boeken te schrijven. In 1762 wordt hij bisschop van Sant'Agata dei Goti bij Napels, een ambt dat hij dertien jaar lang uitoefent. Op het einde van zijn leven

is Alfonsus zo verzwakt, dat hij middels een strohalm moet worden gevoed en dat hij de mis al zittend leest. Hij leeft teruggetrokken in het moederhuis van zijn orde, het klooster van Pagani, waar hij in 1787 sterft.

Tijdens zijn leven gaat Alfonsus de interessante weg van advocaat naar priester. Zijn 'aangetaste' reputatie verraadt hem dat hij op een verkeerd levensspoor zit. Na lang nadenken beslist hij om priester te worden. De confrontatie met de schrijnende armoede op spiritueel en materieel gebied dwingt hem ertoe voortaan op te treden als 'advocaat van God' en onbezoldigd bijstand te verlenen aan de verlatenen van deze wereld.

Hierbij laat Alfonsus zich leiden door het praktische en het noodzakelijke. Tijdens zijn bisschopsambt handelt hij als 'vader van de armen' en wordt zijn grootheid zichtbaar in zijn eenvoud. Zo laat hij zijn bisschoppelijke koets verkopen en de opbrengst verdelen onder de armen. Hij vindt het niet eerlijk dat de muilezels op stal staan – en de koetsier in de herberg – terwijl mensen om hulp schreeuwen. Bovendien beweegt

de bisschop de plaatselijke adel en burgerij tot aanzienlijke giften voor zijn sociale werken.

In Alfonsus' tijd wordt God beleefd als een machtige en willekeurige heerser, die te vrezende valt. Met dit godsbeeld worstelen vooral de armen en de boeren, die zich de dupe weten van de Kerk en de adel. Als reactie hierop engageren de redemptoristen zich in naam van het evangelie voor de samenleving. Ze zoeken Christus in de 'kleine mens', die ze zoals Jezus Redemptor (Verlosser) willen verlossen uit zijn onvermogen. Vandaag zijn deze volksmissionarissen wereldwijd verspreid over zowat zestig landen. Ze staan in pastorale noodsituaties luisterend en inspirerend ten dienste van alle 'verworpenen' die op spiritueel en sociaal vlak arm en verlaten zijn.

Alfonsus beschouwt het als zijn levensopdracht om het gedoopte, maar religieus 'onkundige' volk te onderrichten. De *doctor zelantissimus* (ijverende doctor) verkondigt het evangelie van op de preekstoel en vanaf zijn schrijftafel, zodat zijn volk „kan leven”. Zijn grote bezorgdheid en medeverantwoordelijkheid voor zijn priester-

medebroeders leiden tot spirituele werken zoals preken, gebedenboeken, geestelijke gezangboeken, dogmatische en moraaltheologische werken en briefliteratuur. De 'bestseller' onder zijn 111 publicaties is zijn moraal handboek *Theologia moralis* (1753).

In Alfonsus' theologie staat de goddelijke barmhartigheid centraal. Omdat de strenge moraal vaak afschrikt, is het de 'plicht' van de biechtvader om de zoekende mens vol liefde, goedheid en geduld te begeleiden. Ook tijdens zijn eigen aftakelingsproces blijft Alfonsus zich inzetten voor zijn orde, de mens en de vernieuwing van de Kerk. In het wrak van een bijna verlamd lichaam blijft de vlam van een onvermoeide geest branden.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

10 oktober, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas en te allen tijde via Ooit gemist). Twee items in Braambos, zoals gebruikelijk, te beginnen met *Open venster*, een rondetafelgesprek over seksueel misbruik in de Kerk. Toon Osaer, oud-woordvoerder van de bisschoppenconferentie, advocaat van het aartsbisdom Fernand Keuleneer en Mathijs Lamberigts, kerkhistoricus aan de K.U.Leuven, zetten de feiten van de laatste maanden op een rij, te beginnen met het ontslag van Roger Vangheluwe als bisschop van Brugge na bekentenissen over jarenlang misbruik. De studiogasten reflecteren ook over de vraag hoe we nu als kerkgemeenschap moeten omgaan met de situatie en hoe het nu verder moet. Voorts aflevering 2 in *Wandelen door de Bijbel*, een zoektocht naar antwoorden op de vraag naar de betekenis van de Schrift vandaag, gegidst door priester-theoloog Peter Schmidt.

KERK&leven schenkt jou een **GRATIS** nummer van **TERTIO**

Het christelijk opinieblad *Tertio* brengt elke week het belangrijkste nieuws over de kerk in Vlaanderen en de wereld, stevige achtergrond over ethische vraagstukken, over maatschappelijk actuele thema's, over politiek en cultuur, ... Duizenden abonnees kijken elke week uit naar de opiniestukken in het blad.

Vul hier je gegevens in voor het gratis Tertio-nummer van 27 oktober:

Voornaam:

Familienaam:

Straat:

Postcode:

Gemeente:

E-Mail:

Versturen voor 17 oktober naar: KERK&leven, Gratis Tertio, L. Frarynlaan 75, 2050 Antwerpen, of faxen naar 03/210.08.77, of mailen naar secretariaat@tertio.be.

Opgelet. De eerste 5.000 inzendingen krijgen een gratis nummer. Actie zonder verdere aankoopverplichting. Max. één bon per adres en per gezin.

Uw gegevens worden opgenomen in het adresbestand van Tertio, Frarynlaan 75, 2050 Antwerpen, om uw aanvraag te beantwoorden en om u informatie over onze producten toe te sturen. Indien u dit niet wenst, kruis aan: O

VLAAMSE PUZZELS
DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: **GELDMARKT**

beroep deel v.e. services	↓	helper in nood brandgang	↓	vice versa vogel	↻ 1	vrouwelijk beroep brilschans	↓	gedorste halmen uitgestorven rund	↓
→		↓		↓		↓		↓	
regelmaat sportaccommodatie	→		↻ 8		melkklier onroerend goed	→			
→	↻ 5				↓		ambtshalve	↻ 3	
tuinkamer		scherp v.e. mes redelijkheid	→				ieder		indiaans voorwerp
↻ 4		↓			proefneming voorkeur	→	↻ 2		
rondhout deel v.e. toneelstuk	→		eerwaarde vader takje	→	↓	woonschip		Griekse letter	
→			↓	vuurpijl dominee	→	↻ 6			
horizon hooghartig	→		↻ 7				voorzetsel	→	
→					vochtig	→			

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---